

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Пламен Александров Панайотов

относно дисертационния труд за получаване на образователната и научна степен „доктор” на тема **„Наказателноправна защита на културното наследство в Република България”** от Красимир Николов Манов

Представеният дисертационен труд е в обем от 280 страници и е структуриран в увод, три глави и заключение. Работата съдържа списък на най-често използваните съкращения, както и списък на използваната литература, който обхваща 150 заглавия на кирилица и латиница.

Основното достойнство на труда е, че от гледна точка на съвременните достижения не само на наказателното право, но и на конституционното право, международното право и административното право е изследвана задълбочено една важна не само от теоретическа, но и от практическа гледна точка тема – тази относно защитата на културното наследство. Това обуславя комплексния характер на изследването, позволява да се открият съществените проблеми и да се предложат обосновани решения в разглежданата област. Разработка с такъв обхват и научни достижения липсва в съвременната българска правна литература. Изследването се отличава с актуалността си предвид необходимото усъвършенстване на законодателството, посветено на защитата на културното наследство в Република България. То е осъществено при използване на добре подбрана и обоснована система от методи. Направените изводи се базират, където е необходимо и на сравнителноправен, и на исторически анализ на уредбата на престъпленията против опазването на културното наследство. Същевременно авторът е проучил добросъвестно и подлага на критичен анализ съдебната практика, която е относима към предмета на

изследването. В тази връзка трудът е с достойнства и за наказателното правоприлагане.

Дисертацията се отличава с множество конкретни приноси моменти, част от които са следните:

- изясняване на съдържанието на понятията – културно наследство, културно-историческо наследство и културна ценност, както и тяхното съпоставително разглеждане /с. 8 и сл., с. 32 и сл., с. 45-47/;

- обособяване на видовете културни ценности съобразно различни класификационни критерии, което позволява в хода на изследването да се открият празнотите в законодателството /наказателно и извъннаказателно/. Преодоляването им е условие за адекватна защита на културните ценности /с. 11 и сл./;

- аргументиране на тезата за използване на понятието „опазване на културното наследство” в широк и в тесен смисъл. В тази връзка уредбата на престъпленията, свързани с културното наследство, се разглежда като част от правната уредба за опазване на културното наследство в широк смисъл /с. 48-52/;

- обстоен анализ и предлагане на обосновани решения по множеството проблеми, свързани с необходимостта от ясно разграничаване на престъпленията от административните нарушения против опазването на културното наследство /с. 85-86, бел. 181 на с. 109-110, с. 115-126, с. 137, с. 173 и сл., с. 195 и сл., с. 207-208, с. 216-218, с. 230-231, с. 238-240, с. 245-246, с. 257-259/;

- изясняване на обекта на престъпленията против опазването на културното наследство /с. 99-115/;

- съпоставително разглеждане на понятията:

- а/ културна ценност, археологически обект и археологическа културна ценност /с. 126 и сл./;

б/ културна ценност и документ от Националния архивен фонд /с. 134-135/;

- критичен анализ на уредбата на престъпленията против опазването на културното наследство съгласно проекта за нов Наказателен кодекс /с. 225-226, с. 240-242, с. 261-263/;

- множество обосновани предложения *de lege ferenda* /с. 139, с. 144-146; с. 148-151; с. 163; с. 168; с. 181; с. 190 и сл.; с. 220-221; с. 225-227; с. 247-248; с. 249-251 и обобщено на с. 260 и сл./.

Специално следва да се обърне внимание, че авторът гл. ас. Красимир Манов има значителен брой публикации по темата в авторитетни научни издания – общо шест, пет от които отпечатани и една под печат. Би било от полза за теорията и практиката и цялостното издаване на дисертационния му труд.

Като се зачита положението значителен труд, довел до резултатите и приносните моменти на изследването, могат да бъдат направени и някои бележки, които не повлияват на цялостната положителна оценка, но които авторът би могъл да вземе предвид при отпечатването на дисертацията, ако счита, че ще допринесат за усъвършенстването ѝ:

- от прецизиране се нуждае изложението относно съпоставянето на съставите на престъпленията по чл. 278б, ал. 2 и чл. 282 от НК /с. 206-207/;

- би могло да се прецизира и изложението относно субективната страна на състава на престъплението по чл. 215, ал. 1 от НК, както и относно съпоставянето на съставите на престъпленията по чл. 215 и чл. 278, ал. 6 от НК /с. 229-230/.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Считам, че предложеният дисертационен труд отговаря на всички изисквания, посочени в чл. 6, ал. 3 на Закона за развитие на академичния състав в Република България, поради което на основание чл. 10, ал. 1 от същия закон давам положително заключение и предлагам да бъде присъдена на гл. ас. Красимир Николов Манов образователната и научна степен „доктор”.

гр. София
май 2014 г.

Изготвил становището:

/проф. д-р Пламен Панайотов/